

LA ESQUELLA

DE LA

TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

RAMÓN PADRÓ.

Pintor de llarga historia,
Artista sens rival,
S'aquells que senten fondo,
S'aquells que volan alt.
Concepció vigorosa,
fecunda inspiració,
Geni, gracia, elegancia,
Tot aixó té en Padró.

BARCELONA * MADRID
LISBONA * ZARAGOZA
PARIS * LONDRES
ROMA * VILLANUEVA
CON EXPOSICIONES

CRÓNICA.

Hauríam desitjat que la exposició Russinyol-Casas-Clarassó hagués permanescut instal·lada més temps en lo Saló Parés, de ahont va desaparèixer als vuyt dies justos de inaugurada, quan era més numerós que may lo concurs que acudia a visitarla.

L'obra durant un any enter realitzada per uns artistes tan actius é inteligents que segueixen ab tanta decisió y franquesa las corrents del modernisme, no es per veure's superficialment, a corre-cuyta y de passada. Precisa detenirse un xich davant de molts dels quadros que exposan, fins de aquells que cap importància sembla que pugan tenir per la insignificància ó l'ausència del assumpte, pero que son, en cambi, encisadors estudis, preciosas notas de llum ó de color de un ajust admirable.

Y ja que de notas se tracta, díguinme los filarmònichs:—¿No havían pagat ab gust molts cops l'entrada al Liceo, únicament per sentir la nota tal ó qual de aquest ó aquell famós cantant?

Donchs en pintura també existeixen notas, que tenen sobre las musicals la ventatja de no ser fugitives. Fixadas quedan sobre la tela, y 'ls ulls las contemplan ab igual recreo que l'oido escolta las altrás. Y tingan en compte que aixís com conforme s'acostuma dir: «tots los camins portan a Roma», en materia d'art, tots los sentits portan a l'ànima.

* *

Prometerem la senmana passada parlar de la exposició dels mentats artistes y particularment de las obras de pintura que son las més características. Lo Sr. Clarassó no entra tant de plá com los Srs. Russinyol y Casas en aqueixas tendències independents que han sigut y serán objecte durant molt temps de las més vivas discusions. Per altra part l'escultura no ofereix tampoch tants medis d'expressió. Desde 'l moment que ha de prescindir del colorit, li falta 'l principal element de caracterisació, en lo sentit indicat.

Consigném, emperó, qu' en las obras del escultor Clarassó hi brillan la sobrietat, la senzillés y certa gracia intencionada que las fan molt apreciàbles. Va per bon camí, y arribará lluny.

Russinyol y Casas se 'ns presentan com dos adalits de la nova escola. Las obras que han exposat aquest any son més accentuadas encare que las de l'any anterior. S'hi veu en ellas un afany més acendrat de reproduhir lo natural, tal com es, sense afegirhi, ni traure 'n res, fugint de tot efectisme, esclavisantse, si aixís pot dirse, a la visió justa dels objectes que pintan.

L'extrem oposat a las vellas prescripcions académicas, als convencionalismes, y a aquell art producte de la imaginació, que havia produhit tants deliris, son las sèvas obras. A molts esperits superficials, poca cosa 'ls dirán, las veurán ab indiferència, alguns fins indicarán que no las penjarían, no ja al saló, sino al últim aposento de casa sèva... Deixeu los dir... que aquests no son vots que degan tenirse en compte.

En cambi vindrán los inteligents, los que coneixen la técnica del art pintórich y 's fan càrrech de las grans dificultats que ofereix lo reproduhir ab tanta justesa, ab tanta precisió y al mateix temps ab tan inmensa varietat tets los aspectes de la naturalesa y no podrán menos de proclamar la superioritat de un treball que se

surt del nivell ordinari, y que dintre de la sèva falta de pretensions, a lo menos en lo que respecta als assumptos, s'imposa per las sèvas condicions sólidas y positives.

Una proba pot ferse.

Coloquéu sempre que vulguin aquellas notas tan justas, aquellas veritats tan sinceras al costat de altres quadros efectistas de més pretensions, de aquells que aisladament solen admirarse per la multitut, y veuréu lo contrast, y no podréu deixar de declararvos enemichs dels mentiders, per bonicas que sigan las sèvas mentidas.

De manera qu' en lo fondo de la producció dels senyors Russinyol y Casas hi palpita una cosa tan sana, com es sempre en art y en tot, la proclamació de la veritat.

Alló que diuen: «lo pintar com lo voler» es una màxima subversiva. Val més pintar, no com vulga 'l pintor, sino tal com ho exigeixi la naturalesa.

* *

Creyém, emperó, que 'ls senyors Russinyol y Casas poden fer més de lo que fan, sino en lo sentit de la intensitat, qu' en aquest punt están molt justos, respecte a la extensió de las sèvas obras.

Lluny de nostre pensament cohibirlos lo més mínim respecte als encisadors estudis qu' executan ab tanta maestria; pero entre-mitj de aquests estudis voldriam veurehi predominar algún quadro de major importància, per l'assumppte y 'l pensament ó si 's vol pèl sentiment de qu' estigués impregnat.

Si en lloch de manejar lo pinzell fessen corre la ploma; es a dir, si en lloch de pintar siguessen escriptors, los hi diríam:

—Encare que van molt bé aquests articles curts, breus, de limitadas dimensions que colecionan tots los anys, preferiríam que donguessen a l'estampa un llibre complert, que desde la primera a l'última pàgina tingués unitat de pensament. Aixís es com s'alcança l'elevat nivell dels mestres.

Lo quadro que voldriam veure existeix a la naturalesa, com aquests recóns de carrer, com aquests interiors de café, com aquests trossos de carretera, com aquests jardins desolats que ara pintan; pero tèm més importància que tot aixó... Busqueulo y no deixareu de trobarlo, sobre tot si sabéu guiarvos per l'impuls del cor.

Y no dupto un moment que 'l farien bé tractantse de uns artistes tan sadollats de natural y que tant bè dominan la técnica del seu art.

Hi ha a la Universitat literaria de Barcelona un catedràtich qu' ensenya Economia política, inspirantse en un criteri ultramontá tan accentuat, que constituheix un verdader contrasentit.

Si una ciencia existeix de caràcter positivista, arrelada a l'esclafolla de aquesta gran bola que se 'n diu mon, aquesta ciencia no es altra que la Economia política. Ab ella tèm tan poch que veurehi la religió, com lo dallonsas ab las quatre tèmperas.

Y no obstant lo Dr. Pou y Ordinas converteix la ciencia de Bastiat y Stuart Mill en una cursal de la Sagrada Teologia.

Una olla, quan bull massa, naturalment, se vessa. Aquest es un principi físich qu' entra de plé dintre de l'ordre natural de las cosas.

Tal succeheix ab lo tupí del Dr. Pou y Ordi-

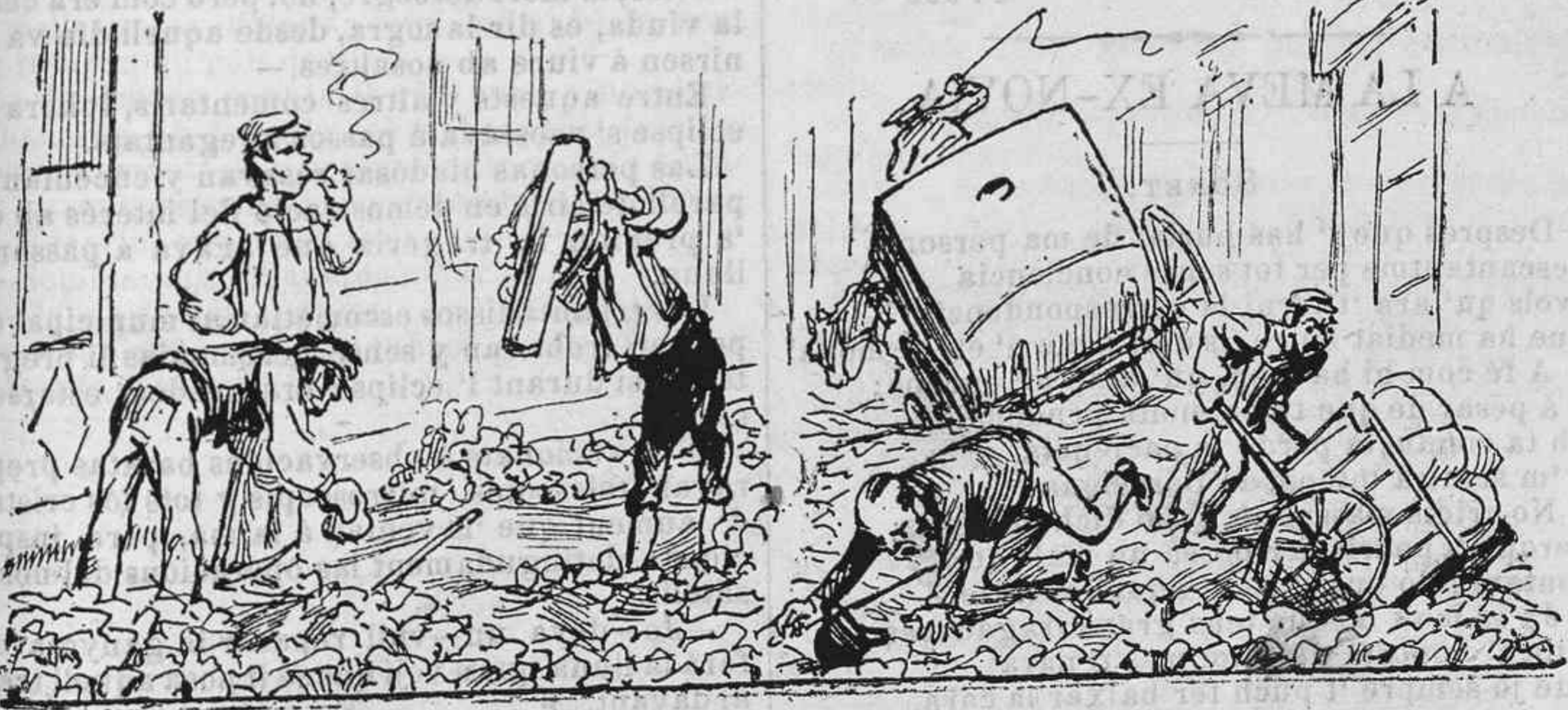
LOS EMPEDRATS Ó L' ART DE FER FORTUNA.

(DEDICAT AL ALCALDE.)

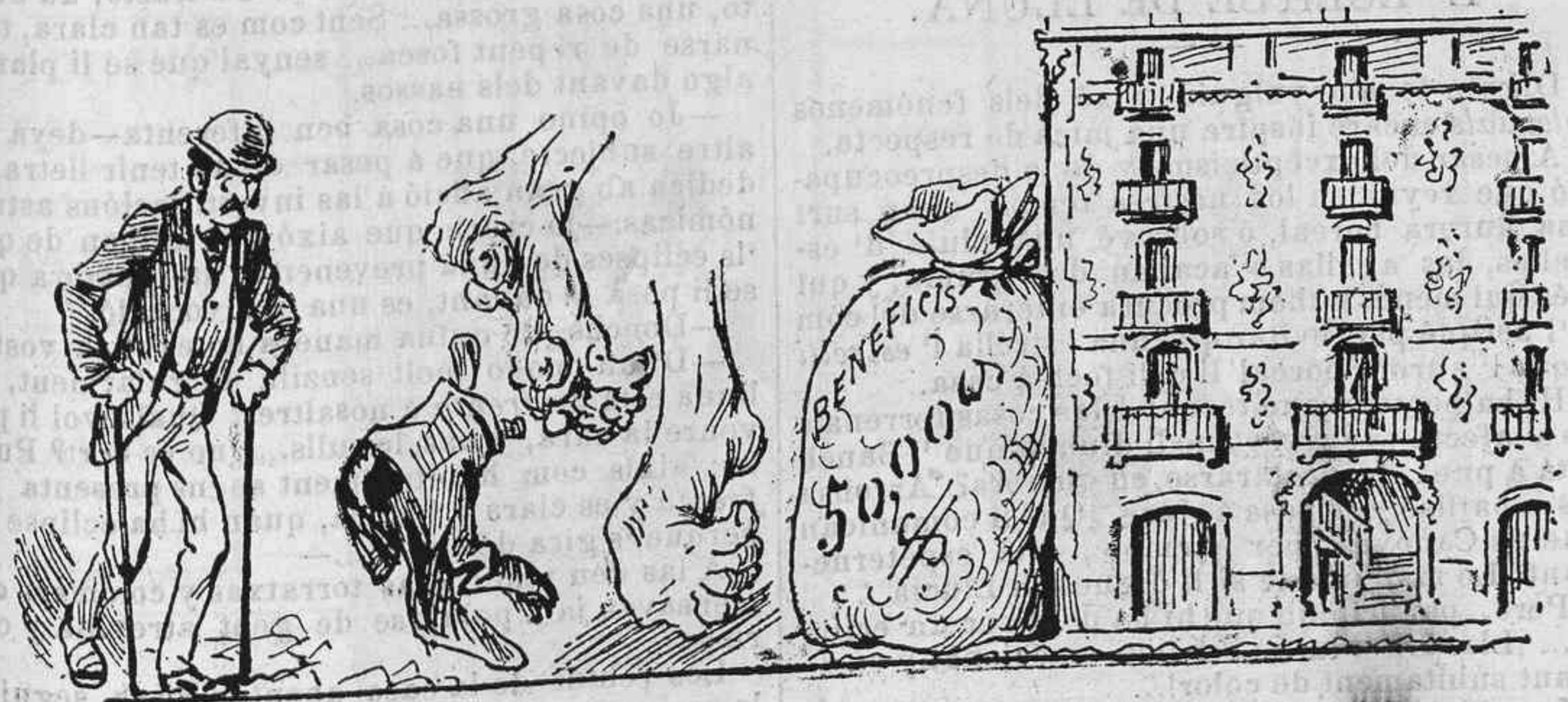
Los empedrats se fan ab trossos de qualsevol pedra y sorra de la barata.

Perque surti més á compte, 's va al Pla de la Boqueria y 's llogan desocupats á 2 ó 4 ralets per barba.

Com los empedrators may se n' han vistas de més frescas, los empedrats surten al pé.

Als dos dias, ja no s' hi pot caminar... qu' es lo que convé perque hajan de tornar á ferse.

Conseqüències: tots nosaltres descalabrats, estropellats y nafrats...

Y 'l ciutadá contratista convertit en un rentista.

nas. Escalfat pèls sentiments religiosos més encosos, etjega tot sovint la tapadora enlayre, y sobrix també com l'olla posada á l'acció de un foch massa viu.

Lo such de la sèva sabiduria mística, no cabent dintre de la Universitat, s'escampa per fora, y arriba, en forma de conferencias dominicals, á un centre de Barcelona, en lo qual no deurian escoltars'hi certs conceptes. Com per exemple, 'l següent, de que 's fa eco, fregantse las mans de gust, *El Correo Catalán*:

«Que si hoy el obrero católico va á Roma con el bordón en una mano y el rosario en la otra, mañana pueden ir los 40,000 de Francia, aumentados con otros tantos de otras naciones, á recuperar, fusil en mano, el poder temporal del Papa Rey »

Aixís canta la calandria universitaria, l'home de la Economía política católica, l'insigne doctor Pou y Ordinas. Lo qual no li obsta per percibir cada cap de mes lo sou que li tèn senyalat un govern que serà més ó menos liberal, pero que tèn reconeguda fa més de vint anys la unitat de Italia.

De manera que si el govern sigüés una mica amant de la higiene, hauria de apressurarse á tapar la boca de aquest Pou mort.

P. DEL O.

A LA MEVA EX-NOVIA.

SONET.

Despres que t'has burlat de ma persona
bescantantme per tot sense conciencia
¿vols qu'ara 't torni la correspondencia
que ha mediat entre 'ls dos? ¿Que n'ets de mona!

A fé com hi ha mon, qu'aixó m'encona;
y á pesar de que tinch molta prudencia,
ab ta conducta perdo la paciencia
y 'm sentirá tothom de Barcelona.

No cridis massa, no, t'ho dich de veras;
perque 't podria fer passa un mal rato
contant alló que sabs d'aquell retrato.

Ja sé molt bé que tens grans tragaderas
y tot t'importa un pito; mes repara
que jo sempre 't puch fer baixar la cara.

EGO SUM.

L' ECLIPSE DE LLUNA.

Diguin lo que vulguin, aixó dels fenómenos celestials encare inspire una mica de respecte.

A pesar del excepticisme y de la despreocupació que reyna en los nostres temps, quan surt una aurora boreal, ó sobrevé una pluja d'estrelles, las agallas s'acaban desseguida, y qui més qui menos tothom procura enterarse del cóm y 'l perquè per evitar que una estrella l'estrelli ó que l'aurora boreal li cali foch á casa.

Hi ha persona que tocant á las cosas terrenals no s'afecta per res. ¿Que li dihen que 'l Banch está á punt de declarar-se en quiebra? Arronsa las espatllas y 's posa á riure. ¿Que li comunican que en Cánovas, per exemple, está espeternegant? Lo mateix que si li diguessin Lluçia...

Però, participinli que hi ha d'haver un eclipse... ¡Llavors veurán l'home emocionat y canviant súbitament de color!...

La noticia del eclipse de lluna que 's preparava

per la nit del diumenje causá una verdadera revolució entre 'ls pacífichs vehins de Barcelona.

Tothom parlava del mateix.

—Avuy, en lo moment de fé 'l plé, la lluna desapareixerá de la nostra vista.

—Es dir, que 'ns la escamotejarán.

—Una especie de *irregularitat* de teuladas en amunt.

—¿Qui 'n tèn la culpa d'aixó?

—¡Qui vol que la tinga! ¡L govern! Posat á pèndrens'ho tot, fins nos vol pendre la mica de claror gratuita que disfrutém algunas nits.

Altres s'embranchavan en un ordre de consideracions completament distint, y comensavan á fer pressagis pessimistas.

—¿No troba—deya un—que aquest eclipse de lluna tindrà malas conseqüencias?

—¿Que si ho trobo? Tot avuy qu'estich dihent lo mateix. Quan la lluna s'eclipsa, senyal que ha de passar alguna cosa. Jo ho tinch observat de tota la vida. En l'últim eclipse que va haverhi, recordo que ho deya á la de casa:—Ja veurás com 'ns succehirá una desgracia...

—¿Y 'ls hi va succehir?

—L'endemá mateix se va morir la sogre.

—¡Oh! Aixó, segons de quín modo 's miri, no es tan desgracia com sembla...

—Nó; la mort del sogre, no: pero com era casat, la viuda, es dir la sogra, desde aquell dia va ve'nirsen á viure ab nosaltres. —

Entre aquests y altres comentaris, l'hora del eclipse s'acostava á passos agegantats.

Las personas piadosas resavan y encenían un parell de ciris en demostració del interès ab que 's prenían la trageria que anava á passar la lluna.

Los espantadissos escometían al municipal que primer trobavan y sense ceremonias li preguntavan si durant l'eclipse era prudent estarse al carrer.

Y 'ls aficionats á observacions baratas preparavan telescopis, microscopis y tots los cristalls d'aument que 'ls venían á la má, pera inspeccionar detingudament las operacions del nostre satélit.

—Jo—deya un—vull reparar la ganyota que farà la lluna quan veji que se li posa aquell trasto al davant.

—¿Que vol dir que lo que la tapa es un trasto?—li preguntavan.

—¡Hombre! ¡bé ho deu ser! Un trasto, un bulto, una cosa grossa... Sent com es tan clara, tornar-se de repent fosca... senyal que se li planta algo davant dels nassos.

—Jo opino una cosa ben diferente—deya un altre subjecte, que á pesar de no tenir lletra, 's dedica ab gran afició á las investigacions astronómicas:—jo crech que aixó que dihen de que 'ls eclipses de lluna prevenen d'una sombra que se li posa al davant, es una equivocació.

—Donchs ¿de quína manera ho explica vosté?

—D'un modo molt senzill. Regularment, la lluna está de *frenta* á nosaltres. Qualsevol li pot veure la cara, 'l nas, los ulls... ¿no es cert? Pues bé; aixís com habitualment se 'ns presenta de *frenta* y es clara y blanca, quan hi ha eclipse es perque 's gira de clatell...—

A las deu y mitja las torratxas y colomars comensavan ja á poblarse de gent atrevida y curiosa.

Los vehins de la casa ahont jo visch, seguint la corrent general, se trasladavan també á las regions superiors.

Los únichs que no 's determinavan á pujar eran los del ters pis, un matrimoni molt de bé, que no t'è altra familia que una noya de vint anys que 's diu Matilde.

—¡Au, aném al terrat, papá!—deya la filla, procurant convence al autor dels seus dias:—¡diu que l' eclipse ha de ser molt bonich!

—Nó—replicava ell:—no vull pujarhi, porque la serena es dolenta en nits aixis...

—Pero, papá...—insistia la noya.

—Déixat de tonterias...

—Vaja, Manel, anémhi—va dir per fi la mamá, intervenint en la qüestió:—un eclipse no es cosa que 's veji cada senmana... Pujémhi tots...—

Vensut pèl número, lo senyor Manel no va tenir altre rémey que capitular y encaminarse al terrat com tots los demés vehins de la casa.

Cabalment en lo precis instant en que ells aparegueren, l' eclipse estava comensant.

Tots teniam la vista enlayre.

—Mirin—deya 'l de la botiga,—ja va escrostantse... ja no hi es tota...

—¿Vol dir que s' ha tornat ximple?

—¡Calli...—exclamava 'l senyor del primer pis:—¿sab qué sembla la lluna ara, d' aquesta manera? Aquellas pessetas antigues, que diu que 'ls mallorquins llimavan una mica de la vora per treuren un pols de plata...—

Lo fenómeno seguia 'l seu curs, y nosaltres embadalits ab los ulls sobre la lluna, fent los nostres comentaris y comunicantnos més ó menos estrepitosament las nostras observacions.

—Reparin, com se va tapant...

—Sembla una tallada de cindria...

—De las de deu céntims... ¡es molt grossa!

—¡Hola! ¿qué no ho veuhen? ¿Cóm es que s' ha tornat tant vermella?

—Es que 's dóna vergonya de que tothom se la miri: si vosté fos lluna, li deuria passar lo mateix.

—Endavant: t'è, ja está completament tapada.

—¿Vol dir? Jo bè la veig... ¿No es aquesta especie d' hostia vermellosa?

—A la qüenta aixó que la tapa es com un transparent de tela metàlica, que la deixa veure contra claror...

Durant los moments en que l' eclipse era total vaig baixar lo cap pera descansar una mica d' aquella incómoda posició, y 'm vaig trobar al costat del senyor Manel.

—¡Hola!—vaig dirli:—sembla que vostés també s' hi han deixat caure ..

—¡Y tal! Miri... hasta la minyona ha pujat... ¡Com la noya 'ns ha assegurat que era una cosa tan preciosa!

Llavors m' adono de que la filla no era al terrat.

—¿Y ella?—dich—¿la Matilde? ¿ahont es?

—No ha vulgut pujar: diu que desde abaix ja 's veu també...

—Pero ¿no ha tingut por de quedarse al pis sola?

—¡Ah, no! ¿Veu que hi ha 'l promés, que li fa companyia?

Al sentir aixó, no vaig poguer contenir la rialla

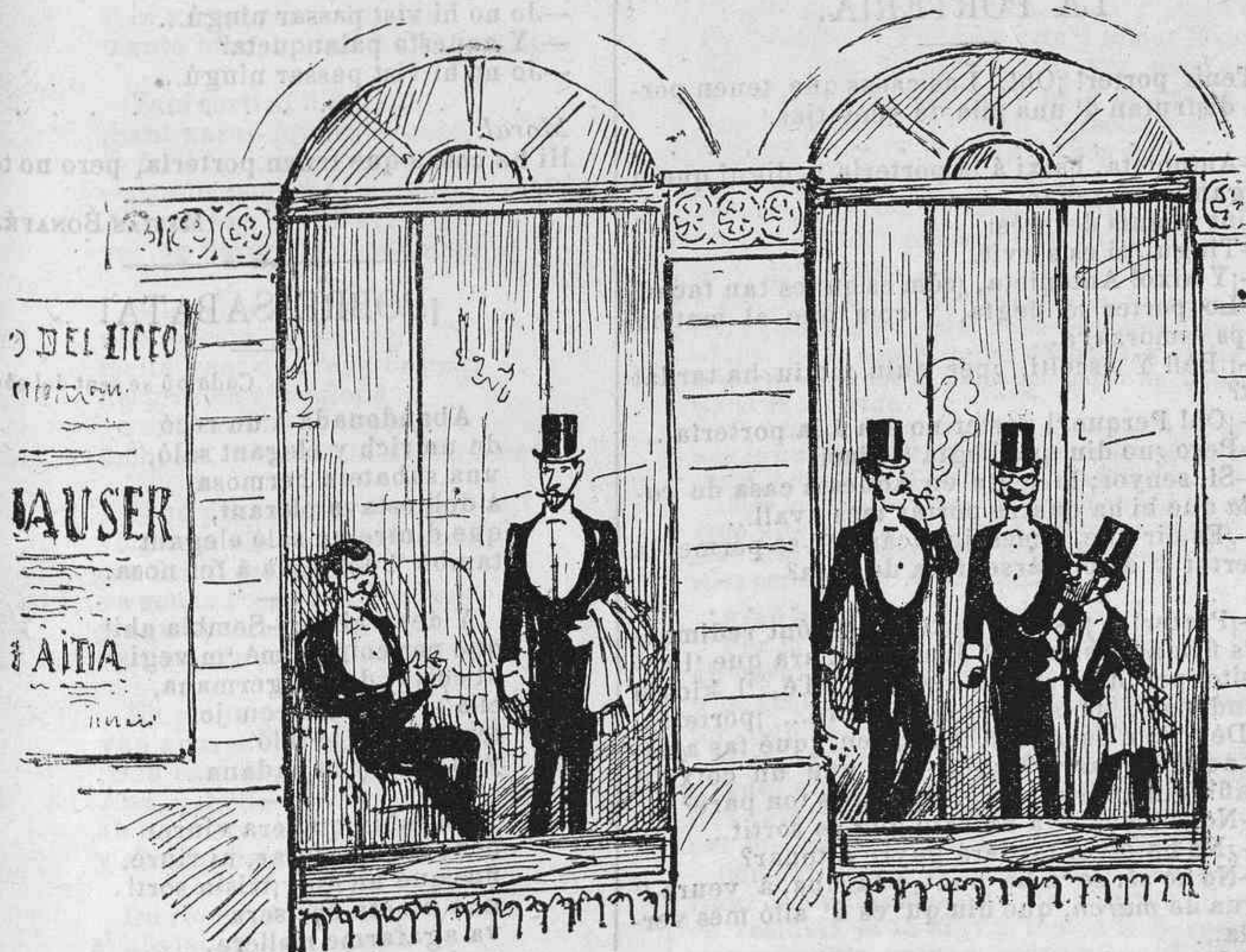
—¿De qué riu?—preguntá 'l senyor Manel ab ingénua senzillés.

—De... de las diversas fasses que presenta un eclipse... Miri... ja torna á sortir per l' altra banda.

En efecte: la lluna tornava altre cop á reapareixe... tan pura y tan clara com avants.

A. MARCH.

!!!GRRRRAN ATRACCIÓ!!!

L' aparador del Círcul del Liceo.

BEN DIT Y MAL ENTÉS.

(HISTÓRICH.)

En una vila molt gran,
qual nom no 'ns importa ré
hi havia un bonich café
montat d' un modo elegant.

Com ja crech inútil dir
molt bons servidors tenia
que treballant nit y dia
no 's cansavan de servir.

Y en los ratos que 'ls quedavan
de descans, es cosa neta,
reunits feyan brometa
y ells ab ells se motejavan.

A un mosso á qui ja tothom
per bromista coneixia,
bromejant, li van di un dia,
Farinetas, per mal nom.

Y com no s' hi va enfadar,
sent com era bonatxó,
á aquell mosso abocadó
lo motiu va quedar.

Quan un dia 'l cas vingué
qu' un forasté 's presentá
y al asseure's demaná
que li servissen café.

'L mosso que 'l va servi,
com era un bon xich tanoca,
en veu alta cridá:—¡Aboca
Farinetas! ¡corra aquí!

Y al senti aixó 'l forasté
s' alsá casi de puntetas
dihent:—¡Alto las *farinetas*,
que jo hi demanat café!

FRANCISCO RESOL.

LA PORTERÍA.

¡Tenir porter! ¡Oh!.. Las casas que tenen porter, disfrutan d' una pila de ventatjas.

—Antonieta, baixi á la porteria y digui que li dongan lo mèu diari.—

Vint minuts després:

—Tingui, si es servit.

—¡Y aixó! Antonieta, ¿cóm es qu' es tan tacat?

—Lo porter lo llegia, y com que al mateix temps esmorzava...

—¡Bè!! Y escolti, ¿per quin motiu ha tardat tant?

—¡Oh! Perque 'l porter no era á la porteria...

—Pero ¿no diu que llegia 'l diari?

—Sí, senyor; lo llegia en aquesta casa de *comida* que hi ha quatre portas més avall...

—¿Es dir que, á més de tacármel, se permet la llibertat d' emportársel fora de casa?

—¡Porter!... ¡pst!... ¡porter!... ¿ahónt redimóntri 's fica aquest home? Justament ara que 'l necessito per donarli un recado... Tè, 'l kiosco abandonat... potser es per dintre... ¡porter!.. Sí, Déu tè 'n dará... ¡Ah! Tú, nen, ¿qué fas ajassat aquí al carrer? ¿que vols que un cotxe t' aixafi? Vina, entra... ¿Que no hi es ton pare?

—No, senyor... fa un rato que ha sortit...

—¿No ha dit si tardará gayre á tonar?

—No ho sé: se 'n ha anat á la riba, á veure l' aygua de *march*, que diu qu' es d' alló més vermella...

—¡Vaja!... ¡ja es un bon modo de vigilar aquest!

—¡Déu lo quart...!

—¡Hola, senyor Martí! ¿que no está conforme alló?

—¡Oh! Si no ho he vist, ni ho he rebut...

—¡Cóm! ¡Si jo he deixat lo paquetet al porter, perque vosté no s' hagués de molestar pujant escalas!... ¿que no li ha donat?

—No, senyor; quan jo hi passat, á la porteria no hi havia ningú...

—¡Mare de Déu d' home! ¡n' hi ha un feix d' aquest porter!

—¡Ah! ¿ja son aquí? Ja 'm figurava que aquest any s' hi quedarian á Caldas...

—¡Uy! ¡ja n' hem tornat fa més de vint dias!

—Pues, fill, no 'n sabia res...

—Home, vosté que passa tan sovint per davant de casa, ¿per qué no ho preguntava á la porteria algun cop?

—Ja volia ferho; cada dia fins hi donava una mirada...

—¿Y donchs?

—Pero succehia que quan jo passava, 'l porter no hi era may...

—¡Bo! ¿qu' es aixó? ¡La porta forcejada! ¡los panys ab senyals de violencia! ¡una palanqueta en aquest esglahó!... ¡Ah! ¡Aquí hi han vingut lladres!... ¡anavan á robarme!... ¡Sórt que pèl que 's veu no han lograt obrir la porta!... ¡Reyna Santísima!... ¡A lo qu' está exposat un!... ¡Porter... porter! ¿qué me 'n diu d' aixó?

—¡Oh! Jo no hi vist passar ningú...

—¿Y aquests escrotonats de la porta?

—Jo no hi vist passar ningú...

—¿Y aquests panys violentats?

—Jo no hi vist passar ningú...

—¿Y aquesta palanqueta?

—Jo no hi vist passar ningú...

Moral:

Hi ha casas que tenen porteria, pero no tenen porter.

MATÍAS BONAFÉ.

¡POBRE SABATA!

Cada hù se sent del seu.

Abandonada á un recó
de un rich y elegant saló,
una sabateta hermosa
á doll estava plorant,
que dintre un saló elegant
també 'l dol hi va á fer nosa.

Y deya aixis:—Sembla ahí
que per colp primé 'm vegi
al costat de ma germana,
ella era blanca com jo,
tenia igual lo taló
y la sola, y la badana.

No sabia qué era viurer
per sort, ni plorar, ni riure,
fins que un dia, ¡trista sort!
una nineta encisera
va agafarme riallera,
y al moment, ¡nasqué mon cor!

Va assentarse en eix silló,
va mirarme ab atenció
Un moment breu, massa breu,
y després tot de repent
fent un graciós moviment,
va calsar-me en lo seu peu.

No sé qué va passá en mi,
fins crech que 'm vaig estremí,
puig recordo que esbruixia,
contemplant una preciosa
mitja de color de rosa,
que amunt, amunt se perdia.

Uns richs enagos brodats
me besavan adelats,
veyent-me com una bleda,
y á vora d' ells voleyava
de un modo que m' encisava
una faldilla de seda.

No hauria cambiat ma sort
per las botas de un milord,
tan ditxosa 'm conceptuava,
que al caminar pèl saló
mentre ella 's vestia, jo
folla d' amor, la mirava.

Un mirall daurat y gran
que tenia al seu devant
semblava dirli: «¡ets hermosa!»
y ella, vestint-se ab encís,
de nuvia fent un somris
responia: «¡soch ditxosa!»

Allá fora molta gent
enrahonant y rihent
á la nuvia ja esperava,
las cambreras ab dalit
l' hi varen posá 'l lluhit
manto blanch, ¡qué bè l' hi estava!

Vam sortí al fi del saló.
¡Sant xaroll! ¡quina ovació,
fa ferli la concurrència!
—¡Quins peus més monos!—van di'.
Al sentir-me alabá així,
vareig perdre la consciència.

Sols recordo vagament
una iglesia, molta gent,
molta gent que feya broma;
després en eix salonet
va entrar ella de brasset
dich, no, ¡abarrassada ab un home!

Prou provaba de cruixí
volguent dir: —¡penséu ab mi!—
era inútil tal mania,
va sonar l' esclat de un bes
y aquí á terra de revés
va tirarme ¡qui ho diria!

Ell y ella tot jugant,
van anarse despullant.
¡Déu meu si n' era d' hermosa!
Alta, esbelta, escultural,
ab un rostre angelical,
y ab una boca, preciosa!

De repent lo seu marit
s' abalansá, feu un crit
ell ab goig, obrí 'ls seus brassos.

Y al veure ditxa tan gran,
lo llum que estava cremant
va caure á terra de nassos.

Va caure, y sabent-me greu
rodant vingué á vora meu,
y ab sa llengua encare roja,
me feu l' amor lo ximplet!
mes s' adormí al poch ratet
deixant-me sola... ¡per boja!

Aixís he passat la nit,
ella avuy s' ha deixondit,
y al vestir-se ¡maleida!
un calsat nou s' ha posat,
mentre á mí, m' ha condemnat
á empolvarm' tota la vida!

A. LLIMONER.

LLIBRES.

MENUDENCIAS (*Pequeñeces catalanas*) pèl Pare
A. MARCH, de la Companyia de LA ESQUELLA DE
LA TORRATXA.

Ab aquest intencionat y significatiu títol, acaba de publicarse una obreta que per varias circumstancies s' ha captat desseguida 'l favor del públich.

Oportunitat, gracia, presentació elegant, ilustració de punta... ¿qué més pot demanarse?

Lo títol, com he dit, es sobradament eloqüent: l' autor ha volgut tornar la pilota al famós Pare Coloma, de la Companyia de Jesús, y á las sevas *Pequeñeces* replica ab las MENUDENCIAS del Pare MARCH, de la Companyia de LA ESQUELLA...

Pero... ara m' adono de que estich relliscant: A. March es redactor de LA ESQUELLA y no está bè que aquest periódich fassi l' elogi de un de sos redactors. Per més que 'l tomet MENUDENCIAS siga bonich é interessant; per més que 'l seu éxit hagi sigut complet, haig de callar y deixar que 'ls lectors judiquin personalment lo llibre llegintlo, que 'l llegirán de segur.

Lo únich que 'm permeteré, perque 's formin un concepte de la intenció de MENUDENCIAS, es copiar lo petit prólech que va al davant del tomet. Diu aixís:

«Ab lo sol objecte de treballar *pro domo sua*, 'ls clericals publican novelas desconsoladoras, que deixan lo dupte de si son historias ó fábulas, y en las quals se reservan per ells lo simpátich paper de únichs depositaris de la virtut.

«Si 'l lector d' aquesta narració supleix ab sa perspicaçia lo que l' autor ha de callarse forzosament ¡li quedarà 'l dupte de si es novela ó realitat?

«Siga lo que 's vulga, recordis que hi ha enormitats que, essent reals, arriban á semblar mentida.

«Y ara... *qui habet auris audiendi, audiat*; qui tinga oïdos per escoltar, qu' escolti.»

Aixó ho diu tot.

Per lo demés, l' obra, com he dit, va ilustrada ab hermosos dibuixos de Mossén Manel Moliné, y la acompanya un originalíssim retrato del autor, que ha caygut molt en gracia.

¡Per dos ralets tot aixó! No es extrany que la tirada, ab tot y ser numerosa, estiga ja á punt d' agotarse. Si van depressa, potser á can Lopez encara 'n trobaran.

¡MISERICORDIA!—Novela espanyola, per M. MARTINEZ BARRIONUEVO.—Lo Sr. Martinez Barrionuevo resideix ja fá algún temps á Barcelona. La seva estancia entre nosaltres no li ha fet perdre

un àtomo de la sèva naturalesa genuinament andalusa, poètica y somiadora, aquesta naturalesa que brilla de un modo especial en totes las sèvas novelas, desde la primera que và escriure á l'última que ha donat á la estampa ab lo títol de *Misericordia!*

L'acció de aquesta transcorra en la hermosa ciutat de Granada, lo paradís de Andalusia. Granadinas son las costums que descriu y granadins los tipos que pinta, enllassats ab una acció plena de interès, y profundament humana.

No pot classificarse al Sr. Barrionuevo entre 'ls escriptors naturalistas que se cenyen á la pintura fidel y minuciosa dels fets reals, sense temor á las cruasas ni á las impuresas de la realitat; pero tampoch seria just colocarlo entre aquells autors romàntichs qu' exagerant las passións y 'ls sentiments, se dirigeixen sols á la imaginació del lector, caldeyantla si aquest t'è prou candidés per pendres en sério lo qu' en realitat no ho es ó fastidiantlo de veras si 's resisteix á acceptar los seus deliris.

En un just y discretíssim terme mitjentre las dos escolas fá estribar lo Sr. Barrionuevo la sèva forsa. En la naturalesa y en la societat busca y troba 'ls elements de las sèvas produccions, y al donarlos forma sobre 'l paper los filtra á través de la sèva ànima sensible, impresionable y essencialment poètica. De aquí 'l tò espiritualista que predomina en ellas

La terra andalusa apareix plena de llum y color, viva y animada, oferintse hermosa tant als ulls del cos com als de l'ànima. Y logra aixó 'l novelista, gracias á la riquesa del seu istil fácil, correcte, abundant, primorós y verdaderament sentit.

La sèva última novela abunda en totes aqueixas condicions y pot posarse al costat de las millors que ha produhit la sèva ploma, per qual motiu, la recomaném de veras á tots los aficionats á la lectura de llibres gustosos y agradables.

RATA SABIA.

DOLORA.

RIMAS.

Ab ella vaig anar un vespre á l'òpera
y estant tot dos sentint
lo Faust del gran Gounod quals notas mági
mon sér fan estremir. [cas
—¿T'agrada?—al preguntarli jo, ella está
ab lo cor adormit [tica
me va respondre:—Sí .. encar que la música
no 'm fa gayre felis.

De flors, las més vistosas y balsámicas,
un ramillet preciós,
creyent que al possehirlo, ella frenética
l'honraria ab petons,
li vaig oferí un cop, mes ¡ay! quimérica
va ser ma presunció:
—Apreció, me digué, la teva dádiva
pro las flors no 'm fan goig.

Haventme d'ausenta', un parell de tórtoras
li vareig regalar
com emblema vivent y per memoria
del nostre amor jurat.
Vaig tornar de viatge, y al no véurelas
vaig saber, tremolant,
que haventlas confiat á criada estúpida
havian mort de fam.

De llavors, la aborreixo ab tota l'ànima
per sempre, y sempre més,
puig massa 'm va probar en clara lógica
que no té sentiments.
—La dona que no sent goig per la música
per las flors y 'ls aucells,
será una esposa vil, cinica, pérvida...
y una mare crüel.

P. TALLADAS.

ISOLA! (Quadro de T. Cremona.)

Dolsas notas van y venen,
dictadas pel sentiment...
¡Quin gran amich es lo piano!
¡quin amable confident!

TEATROS

PRINCIPAL.

A més de la Geraldine, sempre tan hermosa, han anat á reforsar las funcions del teatro de Santa Creu los gimnastas nomenats Leopold, que son una nena y un minyó jove, 'ls quals executan diversos exercicis en lo trapeci, fentse notar per la precisió y limpiesa dels seus traballs.

Ultimament la empresa ha pres lo bon acort de rebaixar los preus que regeixen en aquest teatro, ab lo qual logrará que las funcions se vegin més y més animadas.

LICEO.

Ab tres obras de carrera va comensar, que son *Tanhäuser*, *Carmen* y *Aida*, y ab las tres mateixas ha omplert tota la primera quinzena.

Dimecres havia de posarse *L' Ebreca* pera 'l debut del tenor Sr. Gianini y del baix Sr. Meroles; pero á causa de una indisposició del primer, la representació ha tingut de aplassarse pera 'l dissapte próxim.

CIRCO.

De las obretas curtas en un acte ha passat aquesta companyia á las produccions de major empenyo, haventse posat aquests últims dias las aplaudidas sarsuelas *Pepe-Hillo* y *El anillo de hierro*, en las quals se distingeixen los principals elements de la companyia, que son per cert notables.

Aixís es que aquest poch afortunat teatro, millorat considerablement, gracias á las obras de restauració que s' hi han realisat, ha anat animantse de dia en dia, vententse avuy sumament concorregut.

Ultimament s' ha estrenat un ball titulat *Los quintos de Coimbra* que produheix bon efecte.

Estreno en porta: *De la noche á la mañana*, sarsuela de aparato, pera la que s' están pintant sis decoracions.

ROMEA.

S' han reanudat las representacions de *L' agulla*, sense per aixó retirar encare *Don Juan Tenorio* y *El nuevo Tenorio*, ab las quals ha realisat 'l empresa molt bonas entradas.

S' ha anunciat per aquesta nit l' estreno de *Viva 'l divorci!* del Sr. Pous.

TIVOLI.

Existeixen produccions inagotables. A aquest número pertany la titulada *Las mil y una noches*, la qual, presentada ab l' aparato ab que en lo Tivoli 's posa en escena, es de un efecte segur.

No es extrany, per consegüent, que cada nit se repeteixi.

NOVEDATS.

La payesa de Montseny es un melodrama basat en una novela, com tots los que ha donat á la escena, 'l seu autor Sr. Moreno Gil. Pero aixís com es payesa del Montseny, podria serho de qualsevol altra montanya, ó del plá, sense distin-

ció, ja que 'ls fets que formen la contextura de aquesta producció poden desenvolupar-se a tot arreu, no presentant, com no presenten, determinat color local.

L'obra entra de plé a plé en lo melodrama. Se tracta de un crim, de un innocent condemnat com a culpable y del providencial descobriment del verdader criminal: lo clíxé de sempre. Pero dintre de aquest ordre de coses l'acció 's desenvolupa palpitant de interès, los personatges están ben apuntats y la part còmica, sempre del agrado del públich, mitiga sovint la tensió de las situacions dramáticas més plenas d'emoció.

L'autor dona mostres de coneixer las taules y sab trobar efectes de cop segur.

De manera que *La payesa del Montseny* promet aguantarse molt temps en los cartells del elegant teatro del Passeig de Gracia.

Han contribuït al éxit, lo decorat y la companyia. Entre las decoracions estrenadas se n'hi contan dos que han sigut molt aplaudidas y ab justicia: la del Sr. Urgellés, que representa 'l pati de una fàbrica, a través de quals finestres se veu funcionar la maquinaria, y la del senyor Chia, que figura la punta de Almina (Ceuta) en lo moment en que va a desencadenarse una furiosa tempestat.

L'obra, cuydadosament dirigida pèl Sr. Tutau, ha tingut felissos intérpretes en las senyoras Mena y Parrenyo, y en los Srs. Tutau, Bonaplata, Esteve, Parrenyo, Pigrau, Virgili, Guibert, Fuentes y Oliva.

CATALUNYA.

Fa temps que 'ls autors buscan una altra mina per l'istil de la *Gran-via*, sense trobarla. Endavinar una producció de aquest género, es lo que se 'n diu un acert, y aquest acert no s'ensopega tots los dias.

Las plagas de Madrid, lletra de Jackson Veyán y música de Rubio y Espino, ofereix una serie de quadros de costums madrilenyas, alternats ab crítiques més ó menos agudas. Generalment adeleix de un defecte, y es: que tot lo que presenta es manosejat y estém tips ja de véureho en altres produccions. Per fortuna, la producció ha sigut posada ab bon aparato y sense reparar en gastos.

En algunas escenas sobresurten xistes ben trobats, y entre las pessas de música 's distingeixen un coro de *sablistas* y dugas arias, una de tiple que canta la Srta. Pastor y l'altra de tenor, en la qual lluheix la seva gracia 'l señor Cerbón.

Tots dos sigueren molt aplaudits, al ignal que la majoria dels artistes que s'esmeraren en lo desempeyo de sos respectius papers.

S' anuncia 'l pròxim estreno de *El Zortzico*, aixis com també 'l de la producció titulada: *El mismo demonio*, per presenciar la qual vindrán a Barcelona sos afortunats autors, que ho son de la lletra 'l Sr. Manzano y de la música 'l sempre aplaudit mestre Chapi.

CALVO Y VICO.

S' han donat algunas representacions del melodrama *Edmundo Dantés* ó el *El Conde de Montecristo*, preparantse l'estreno de un drama catalá titulat *Ferma despoli forçada*, sobre 'l qual doném més detalls en la secció de *Esquellots*.

CIRCO EQUESTRE.

En vista del éxit alcansat per los elefants de

Mr. Thompson, aquest aplaudit domador prolonga alguns dias més la seva estancia a Barcelona.

N. N. N.

Fa més de deu anys va iniciarse la idea de constituir a Barcelona bibliotecas populars, y aquesta es l' hora que no se 'n ha format ni una.

Durant algún temps un simpátich company de la premsa, retirat del servey pèls seus anys y per haver plegat lo periódich, en lo qual passá 'ls millors anys de la seva vida, figurá en la nòmina municipal fins que morí, en qualitat de bibliotecari.

De manera que teniam bibliotecari y careixiam de biblioteca.

Ell mateix ho deya y se 'n queixava.

Ha mort ell, y la primera biblioteca popular encare está per naixer.

Si l'Ajuntament de Barcelona en aquest punt no ha adelantat un sol pas, en cambi 'ls executors testamentaris del que sigué estimat amich nostre, D. Rossendo Arús y Arderiu, se disposan a instituir en bréu la primera biblioteca popular, cumplint las generosas indicacions del difunt.

De manera que lo que no haurá pogut fer la corporació municipal en més de deu anys de vida, s' haurá lograt de una manera efectiva, alguns mesos després de la mort del Sr. Arús.

Se trata de la ilustració del poble, y es molt natural que un particular que per ella tant s'interessava, haja pres la davantera a una corporació administrativa que massa sovint l'olvida.

Per avuy queda consignat aquest contrast... Y qui tinga motius de avergonyirse, que 's tapi la cara.

Insinúa un periódich qu' en alguns punts de Barcelona s'estira l'orella al Sr. Jordi.

Sr. Vivanco: a Catalunya tenim un refrán que diu: «Qui juga no dorm».

Per lo tant, no cal que s'adormi l'encarregat de perseguir aquest vici funest.

Ha comensat lo replanteig del tros de Barcelona que té de reformarse.

A tal objecte s'han plantat ja algunas banderolas.

Ara no falta sino tirar casas a terra; pero primer que tirarlas a terra, falta indemnisarlas.

Y tothom se pregunta lo mateix:—¿De quina iglesia sortiran las missas, mossén Angel Baxeras?

Un incident curiós.

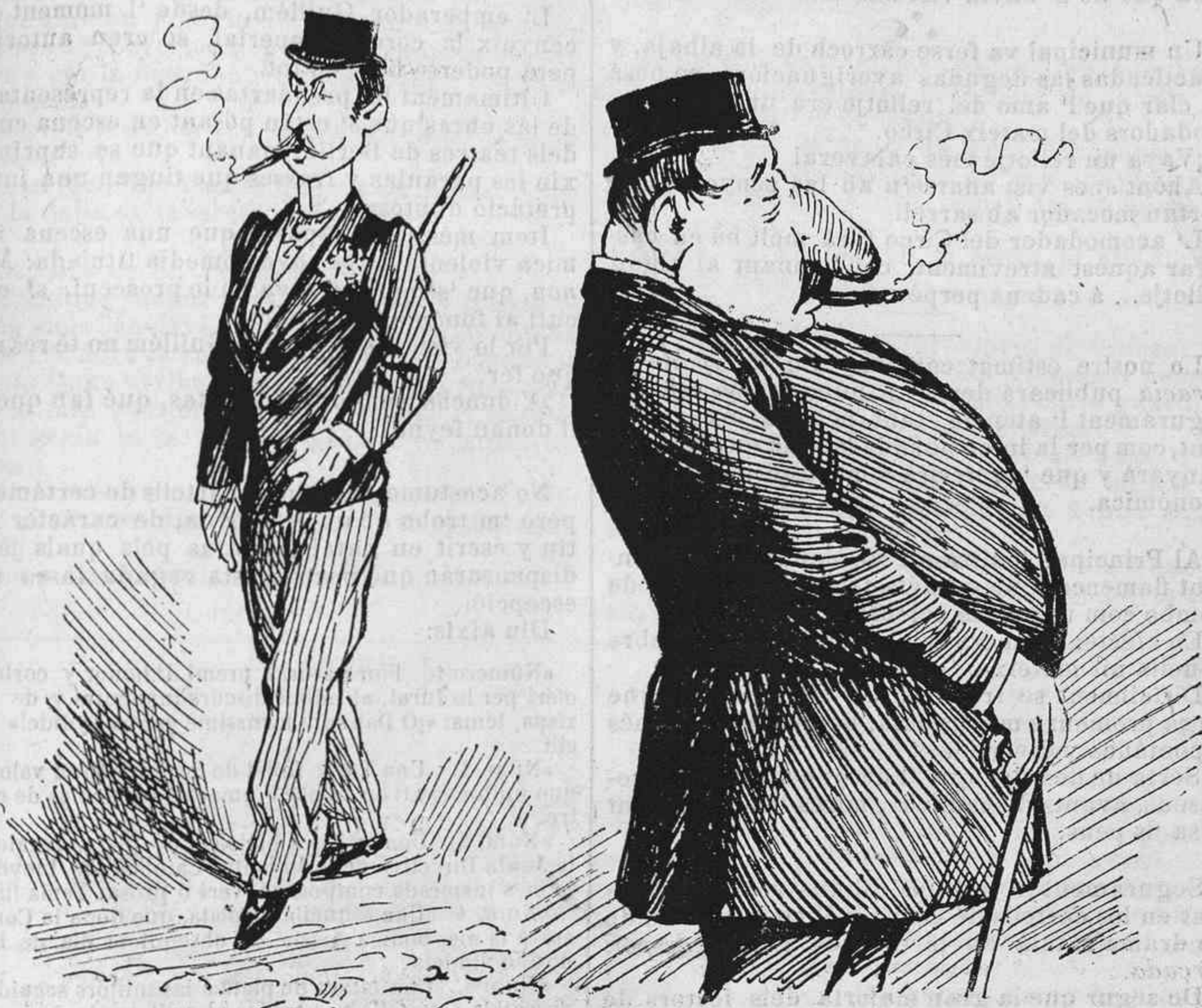
Passava diumenje a la tarde pèl corredor dels palcos del Circo Equestre una senyora que portava al coll un mocador ab sarrell, quan un dels espectadors li va dir:

—Miri, senyora, què li penja.

Doná llambregada y vejé ab sorpresa que li penjava un rellotje del sarrell del mocador del coll.

SOMBREROS.

MODAS NOVAS.— («¡SÓLO PARA HOMBRES!»)

¡Qué monos estarán aixís! ...

Sobre tot als homes grossos, los anirá al pèl.

Tè ademès la ventatja de que dels barrets antics, un hom se 'n pot fer dos de cada un.

Y com es tan baix, los calvos podrán estar cuberts al teatro, sense molestar á ningú.

La senyora va tornarse més roja que si li haguessin dirigit lo requiebro més recargolat.

Lo cas no era per menos.

Un mocador que s' emporta 'ls rellotjes, es una cosa que no s' havia vist fins ara.

* *

Un municipal va ferse càrrech de la alhaja, y practicadas las degudas averiguacions, se posá en clar que l' amo del rellotje era un dels acomodadors del mateix Circo.

¡Vaya un rellotje més calavera!

Ahónt s' es vist anarse'n ab las senyoras que portan mocador ab sarrell.

L' acomodador del Circo farà molt bé en castigar aquest atreviment, condemnant al aludit rellotje... á cadena perpétua.

Lo nostre estimat company *La Campana de Gracia* publicarà demá un número que cridarà segurament l' atenció, tant pèl seu text xispejant, com per la intencionada lámina que l' acompanyará y que 's referirá á la palpitant qüestió económic.

Al Principal l' altra nit va debutar una cantant flamenca, que s' havia fet anunciar á só de bombo com una gran celebritat.

En efecte: si no era celebritat, va ferse célebre aquella nit mateixa.

Difícilment se trobaria un' altra artista que puga promoure més guassa, de una manera més espontánea y divertida.

Seria de desitjar que 'l decano de nostres col·lisseus, avants de caminar, mirés ben bé ahónt posa 'ls peus.

Segurament lo próxim dillúns veurán anunciat en los cartells de Calvo y Vico l' estreno de un drama catalá ab lo titul de *Ferma despoli forçada*.

De segur que la gran majoria dels lectors de l' ESQUELLA exclamarán:

—Ay, ay, ¡quin titul més extrany!... ¡*Ferma despoli forçada!*... ¿Ab qué 's menja aixó?

Si fossen advocats, y advocats no de qualsevol manera, sino de aquells que 's dedican á regirar llibres vells, trobarian que 'l titul del drama en qüestió procedeix dels antichs códichs cataláns.

Y si 'm demanassen que 'ls traduhís dit titul ab catalá corrent, ho faria, dihentlos, qu' en certa manera *Ferma despoli forçada* vol dir: *Lo dret de cuixa*.

* *

¿Qué va que ara ja ho comensan á entendre? ¿Qué vá que ja estiran las orellas per sentirho millor?

¿Qué més volen saber? ¿En qué consisteix lo drama? En costúms del sigle XIV relacionadas ab los *mals usos* feudals.

Preguntan además ¿qui es l' autor?

A mí 'm consta; pero no estich autorisat per revelarho. Unicament los diré qu' es una persona molt ilustrada, que s' ha distingit notablement lo mateix en l' exercici de l' abogacia com en lo cultiu de la literatura.

Per més detalls, al *Calvo-Vico* 'l dia del estreno.

Diu *La Renaixensa*:

«En los tres días que ha permanescut al Ven-

drell, lo Sr. Bisbe ha confirmat á més de 1,000 criaturas.»

¡Mare de Dèu Santíssima! ¡quin pet de bofetadas!...

L' emperador Guillém, desde 'l moment que cenyeix la corona imperial, se creu autorisat pera poderse ficá' en tot.

Ultimament ha pres cartas en la representació de las obras que s' están posant en escena en un dels teatros de Berlín, manant que se suprimeixin las paraulas y frasses que tingan una interpretació duptosa.

Item més: ha disposat que una escena una mica violenta de la nova comedia titulada: *Murnou*, que 's representava en lo prosceni, s' executi al fondo del escenari.

Per lo vist, l' emperador Guillém no tè res més que fer.

¿Y donchs, senyors socialistas, qué fan que no li donan feyna?

No acostumo á publicar cartells de certámens; pero 'm trobo ab un de Lleyda, de carácter festiu y escrit en catalá, motius pèls quals ja 'm dispensarán que per aquesta vegada fassa una escepció.

Diu aixís:

«Número 1. Flor natural, premi d' honor y cortesia. ofert per lo Jurat, al millor discurs inaugural y de més xispa, tema: «¡O Danaum fortissime gentis Tydide!» Virgili.

»Núm. 2. Una Torre Infel de ferro, de gran valor, al que millor canti en catalá l' amor «á las dobles de quatre.

»Núm. 3. Una artística bicicleta de plata. regalo de la Junta Directiva de la Juventut Católica de Lleyda, á la més inspirada composició, vers ó prosa. Tema lliure.

»Num. 4. Una esquella de plata, que dona la Comisió. á la més bonica poesia en obsequi al día de boda d' una viudeta.

»Num 5. Una cítara de plata á las millors seguidillas en catalá ó castellá per cantar ab guitarra lo jorn de la inauguració del Noguera-Pallaresa.

»Núm. 6. Riquíssim joyer, cedit per un esferehit, als més ben acabats versos incomprendibles.

»Núm. 7. Rica ploma de plata, al que millor presenti en prosa un ramillet de qualitats las més convenientes als aspirants al matrimoni.

»Núm. 8. Una cigarrera (no humana). regalo d' una víctima dels cigarros de calé al més llampant sonet catalá sobre las porquerías del tabaco.

»Núm 9. Una corona de plata (que semblará de lleurer), donatiu d' un ex cómich, al millor sainete catalá.

MÚSICA.

»Núm. 10. Violí de plata. oferta d' un músich de barri, á la millor música históric imitativa de la entrada triomfal del exércit de Faraó á la ciutat de Balaguer, per piano, violí y contrabaix.

PINTURA.

»Núm. 11. Boníssima paleta de plata al més acabat retrato de la dida de Caifás.»

Ja ho saben los autors de xispa que se sentin ab la deguda inspiració.

Lo certámen se celebrarà 'l dia 28 de desembre, que si no tinch mal entès cau pèls innocents. Las composicions se poden remetre fins lo dia 30 del actual á D. Ramón Artigues, carrer de la Palma, 2, tercer, Lleyda.

A Chicago, ab motiu de la Exposició universal se donará un concert ab 400 pianos de qua.

Lo periódich que publica la noticia assegura

que aquest concert serà un dels atractius de aquella Exposició.

¡Dèu tinga pietat de las orelles y dels nervis de las personas que arribin à escoltar aquest martilleig colosal!

Ha mort lo Conde Patricio, aquell prestidigitador que tan s' havia fet aplaudir en diversos teatros de Barcelona, per la elegancia del seu port y per la finura ab qu' executava 'ls jochs de mans.

¡Sembla mentida que 'ls que fan jochs de mans també morin!

¡Tan fàcil que sembla que 'ls seria escamotejar la dalla de la mort!...

Llegeixo en *La Veu de Catalunya*:

«Continúa rodant per la premsa europea lo tema del Cónclave vinent. Cada hù hi diu la seva y 's mira la cosa baix un aspecte purament humà. Quan arribe l' hora, que Dèu fassa tardar lo més possible, ja veurèm com l' *Esperit Sant se riu* de la triple aliansa y de la franco-russa.»

¡Ja veuréu com l' *Esperit Sant se riu*!... ¡Home! ¡Veliaquí una cosa que ni imaginàrmela puch!...

¡Un colóm rihent!... ¿N' han vist may cap?

A partir del diumenje, l' eminent professor senyor Vidiella, donará tres concerts en lo Palau de Ciències.

Vels'hi aquí una noticia que serà rebuda ab agrado per tots los filarmònichs de Barcelona. Lo Sr. Vidiella es, com sab tothom, una notabilitat de primera forsa.

L' arcalde de Barcelona ha prohibit la entrada de la tunyina salada, procedent de la isla de Sant Fernando y de Tarifa.

Aixó sí qu' es tenir un geni bèn adust. ¡No guardar consideracions ni ab una tunyina que ve de Andalusia, y que com à tal audalusa es tan *salada*!...

¡Vaja, Sr. Porcar; no 'm creya jo que signés tan poch flamench!...

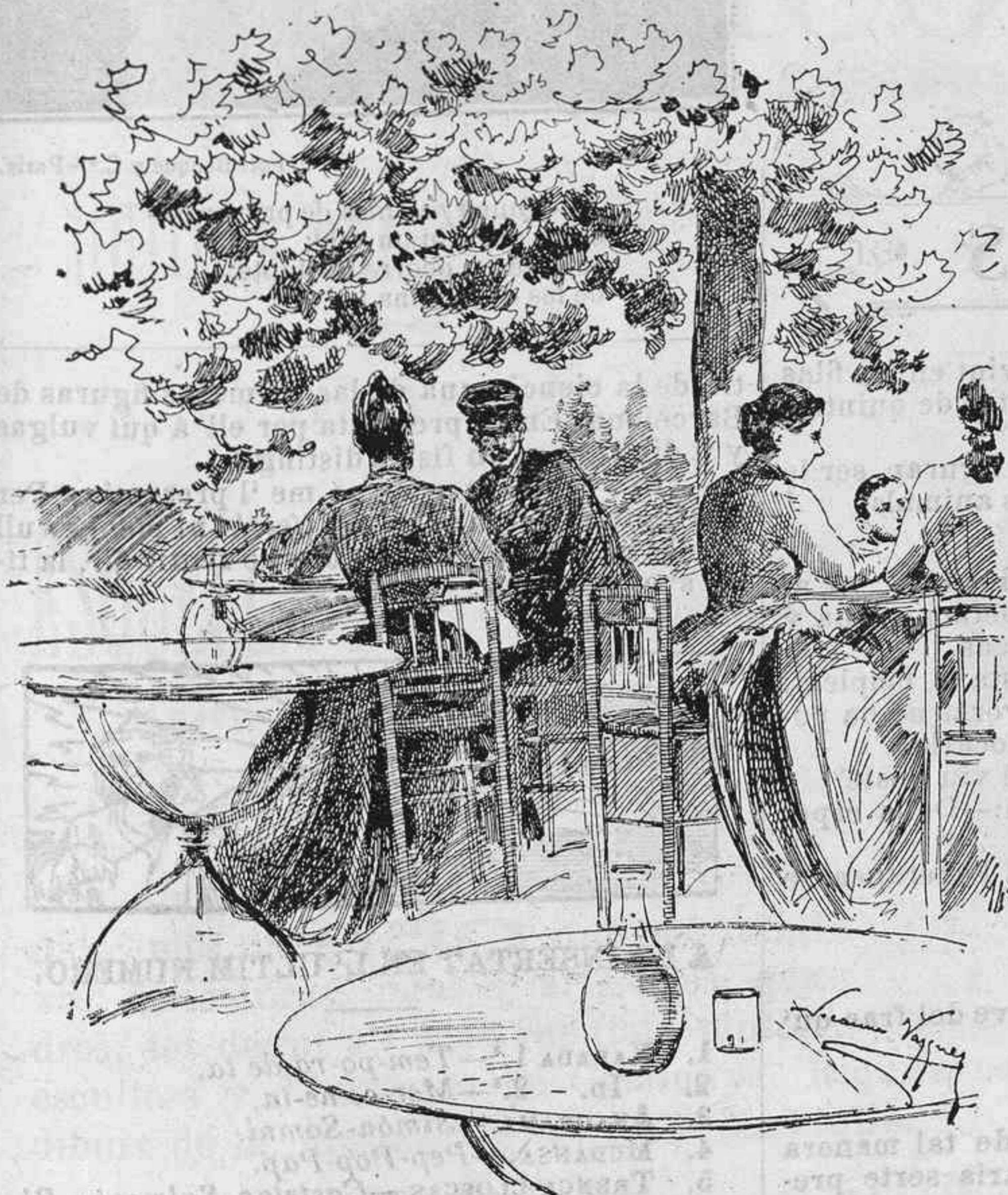
Ha mort à Glicuzo (provincia de Orense) un avaro tan agarrat que un dia va passar perque 'l duguessen à la presó à péu, entre guardiacivils, per no tenir que pagá 'l cotxe.

Al morir se li ha trobat un recó ab unhas d' or y altres monedas y un gran feix de bitllets de banch, cantitats que ascendeixen à una suma considerable.

Item més: una mula que feya vint anys que la possehia, y qu' en tot aquest temps no havia sortit, ni una sola vegada del estable.

¡Vaya una raresa!

BRENANT.

A pesar d' aixó del Banch y altres cosas que fan pena, se veu que encare hi ha gent que tot s' ho tira à l' esquena.

Algú preguntará: ¿cóm agradantli tant los diners y tenint una mula no procurava treure 'n lo such fentla treballar?

Me sembla que pot contestarse fàcilment à la pregunta.

L' amo de la mula no era codiciós, sino avaro. No ambicionava tant guanyar diners, com no gastarlos.

De manera qu' es de creure, que si no treya la mula del estable, ho faria per estolviarse 'l gasto de las ferraduras.

Un marit sorprén à la seva estimada meytat ab un amant.

Y naturalment, comensa à cridar, à renegar, à omplir de injurias à la infame.

La senyora, empero, ab molta flemma, exclama, senyalant al seu cómplice:

—Home, fes lo favor de no cridar de aquesta manera: ¿no veus qu' estém al davant de un extrany?

EPÍGRAMAS.

—L' Agna frisa per casarse; pero la pobra ja 's cansa de tan y tan esperarse.

—Donchs, mira, si tè frisansa, lo que pot fer, es gratarse.

—¿Com vá 'l seu fill, Doroteya?
 —¿No ho sab? Traballa al *treyato*:
 per ara ho fá un xich barato.
 —No importa, si hi t'ets *taleyá*.
 —Conta arribá á sé un *Romeya*.
 —Veurás tot es dedicarse...
 —No es per falta de ensajarse.
 —¿Qué fá? ¿De según galan?
 —Diu que ab lo temps l' en farán;
 ara com ara es comparsa.

Lo castell de Montjuich
 domina á tot Barcelona,
 pero no 'm pot dominar
 ni á la dona ni á la sogra.

P. TALLADAS

En Peret y la Xaviere
 se coneix que s' han tractat
 ab bastanta intimitat,
 puig parlant ab gran quimera,
 diu ell:—¿Qué n' ets de lleugera!
 Y ella:—¿Y tú de pesat!

UN TUPÍ Y F. DE T.

—Ja m' han sortit tres partits
 y no 'ls he volgut.

—Fas bè.

no vulgas cosas partidas:
 prenme á mí que soch sanser.

CRISTÓFOL TITELLA.

Un tipo molt orgullós que servint en las filas
 del exércit van nombrarlo instructor de quintos,
 deya als seus subordinats:

—En una paraula: si vostés se figuran ser lo
 mateix que jo, tots vostés son uns animals.

En Sebastiá viu regularment instalat, va al
 café cada día, porta sempre la petaca plena y
 no treballa, ni ningú li coneix fincas.

Es més: vint anys endarrera estava empleat,
 van deixar-lo cessant, y desde llavors no ha po-
 gut conseguir que tornessen á colocalo.

Y si algú li pregunta:—¿De qué viu vosté?

Ell, ab molta formalitat respón:—De la espe-
 ransa.

Hi ha que advertir una cosa: d' Esperansa se
 'n diu la seva dona.

En un ball:

—Mira, Matilde, ¿veus aquell jove del frac qu'
 está davant de aquella otomana?

—¿Qui? ¿aquell tan magre?

—Lo mateix.

—Donchs no li ets indiferent, de tal manera
 que sé de bona tinta que desitjaría serte pre-
 sentat.

—¿Qui es?

—Un gran home, molt reputat, molt sabi: din-

FILLAS D' EVA.

Fot. Benque y C.^a—París.

—¿Quina pell més de primera!—
 sento que diu un vehí;
 pero se m' ocorre un dupte:
 de las dos ¿quina vol di?

tre de la ciencia una de las primeras figuras de
 Barcelona. En fi, pregunta per ell á qui vulgas
 y 't dirá qu' es un fisich distingit.

—¿Ay! llavors que no me 'l presentin. Per
 distingit que siga si es un *tisich*, ni menos vull
 que se m' acosti, que, segons he sentit dir, la ti-
 sis s' encomana.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA 1.ª—*Tem-po-ra-de ta.*
2. ID. 2.ª—*Mer-ce-ne-ta.*
3. ANAGRAMA.—*Simón-Somni.*
4. MUDANSA.—*Pep-Pop-Pap.*
5. TRENCA-CLOSCAS.—*Castelar-Salmerón-Pl y Margall.*
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Geroni.*
7. GEROGLÍFICH.—*Per comptes la gran ciutat.*

LÓPEZ-EDITOR. Llibrería Espanyola. Rambla del Mitj, número 20, Barcelona.—Correu-Apartat, N.º 2.

«PEQUEÑECES» CATALANAS

MENUDENCIAS

pèl Pare A. MARCH

de la Companyia de **LA ESQUELLA DE LA TORRATXA**

ab dibuixos de Mossen MANEL MOLINÉ y 'l retrato del autor.

Preu 2 rals.

CARMEN

Novela de **PRÓSPERO MERIMÉE**

TRADUCIDA POR

CRISTÓBAL LITRÁN

Magnífica edición en 4.º, con una magnífica cubierta de M. Moliné.

Precio 2 reales.

Obra nueva de **MARTÍNEZ BARRIONUEVO**

¡MISERICORDIA!

NOVELA ESPAÑOLA

Un tomo en 8.º, Ptas. 3'50.

¡¡Ultima hora!! ¡¡ATENCIÓ!!

L' ALMANACH

DE LA

ESQUELLA DE LA TORRATXA

¡está ja á punt de sortir!

Text variat, interessant, ple de xispa: prosa y vers dels primers escriptors catalans. Il·lustració abundantíssima y espléndida: més de **250** grabats: dibuixos, caricaturas, obras d' art, tipos, quadros; tot degut als més reputats pintors, escultors y dibuixants de Catalunya. Riquíssima cuberta cromolitografiada: dibuix de **M. Moliné**: tiratge de **V. Labielle**.

Lo preu com sempre: ¡¡UNA PESSETA!!

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en lliurasas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebeixes.

XARADAS.

I.

A MON AMICH JOSEPH JUNCOSA.

Aprop del *dugas-inversa*
vaig trobar ahir per tot
á n' en Perico, un xicot
qu' es, per cert, molt *tersa-tersa*,
y á n' allí una historieta,
mès ben dit, una *tres-quarta*
me contá, d' ell y la Marta,
que 'm fèu riure una miqueta.

Me va contar que un *segona*
á la Rambla li comprá
y que ella á n' ell regalá
una petaca molt mona.

Mes *hu-dos!* era la prenda
de l' home d' aquella mossá;
conta, lector, si fou grossa
la sorpresa y estupenda
qu' en Perico experimentá
quan va trobá á la petaca
lo retrato de la Paca,
ab qui hi ha poch se casá.

Aixó jo no ho crech pas *hu!*
ni conto siga vritat,
si ho es, deu sé exagerat
y no s' ho creurá ningú.

DOMINENGO BARTRINANGA.

II.

(RECORT Á UNA NOYA.)

¿M' estimas? amorós un jorn vaig dirte,
y no 'm vas contestar,
baixant los ulls, tas galtas sonrosadas
com foch se van tornar.

Hu-dos-tersa resposta á ma pregunta,
mut vaig está' un moment,
pero al veure que tu no 'm contestavas,
no vaig esperar més.

Un altre cop vaig dirtho y en los llabis
un bes vaig imprimir,
y *hu-dos-tersa*, *primera-dos-tercera*,
al últim vas dir:—¡Sí!...

Y donantnos miradas voluptuosas
y fentnos molts petóns,
abrassats vam passá' una dolça estona
pensant estar ben sols.

Mes de prompte, *Total*, sortí 'l tèn pare,
y al veure'ns ell tant junts,
quart grossa má 't va dá dos bofetadas
y á mí tres cops de puny.

J, ALAMALIV.

ANAGRAMA.

Desde que sa mullé es morta,
lo senyor Baldiri Tot
viu al carrer de Rosal,
tot, total, segona porta,
á casa del seu nebot,
qu' es frabricant de *total*.

XANIGOTS

TRENCA-CLOSCAS.

ADELA CALIMA.

REUS.

Formar ab las lletres de aquesta direcció 'l títul de un
drama catalá.

J. ARAN GAYA.

SINONIMIA.

Avuy mentres *total* feya
per dinar jo y en Marsal.
m' ha caygut la xam-neya
y ha trencat una *total*.

DOMINGO BARTRINA CUBINYÁ.

LOGOGRIFO NUMERICH.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 — Mida del paper.

1 0 6 7 2 4 5 9 3 — Poble catalá.

1 3 6 4 5 4 5 2 — " " "

1 3 6 4 0 7 3 — " " "

1 3 7 2 6 8 — Aucell

1 3 6 6 0 — Vehicul

1 5 6 3 — Carrer de Barcelona.

1 3 9 — " " "

1 3 — Una bestia.

1 — Consonant.

GEROGLÍFICH.

PERAL

PPPIII

ALP

eeee

PEP GALLEDA.

¡GANGA, SR AJUNTAMENT!

¡AIXÓ MARXA!

Per ara s' apuja 'l pa,
mes del modo que aixó 's posa
'ns sembla que molt aviat
s' apujará un' altra cosa.

BARCELONA:

Imprenta de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.